

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

284

Vragen van het lid **Harbers** (VVD) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het terugsluizen van geld door de publieke omroep via een eigen muziekuitgeverij* (ingezonden 20 mei 2010).

Antwoord van minister **Bijsterveldt-Vliegenthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), mede namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 25 oktober 2010). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 2737.

Vraag 1

Kent u het bericht «Publieke Omroep bestelt liedjesschrijvers»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) jaarlijks 3 tot 4 miljoen euro terug naar de eigen kas sluist door auteursrechten op jingles en tunes onder te brengen in de eigen muziekuitgeverij Crossmex en muzikanten en liedschrijvers onder druk een contract te laten ondertekenen waarin ze hun werk ook bij deze uitgeverij onderbrengen? Zo ja, wist u hiervan en wat vindt u ervan?

Antwoord 2

De contractspraktijk van de publieke omroepen kent inderdaad regelmatig een ruime rechtenoverdracht door de auteur en verplichte inbreng van de compositie bij een door de omroep aangewezen muziekuitgever, zoals Crossmex. Dit geldt incidenteel voor liedjes en liedteksten voor televisieprogramma's en in de regel voor langlopende jingles en tunes. Het gevolg van de verplichting om het werk onder te brengen bij een aangewezen muziekuitgever is dat een deel van de BUMA-inkomsten wordt uitgekeerd aan de muziekuitgever. Dit is ook de gangbare contractpraktijk bij commerciële omroepen en producenten.

Ik acht deze praktijk onwenselijk, omdat het de positie van de individuele makers kan benadelen. Dit is alleen anders indien de maker vrijwillig instemt met de inbreng bij een muziekuitgeverij en hij daar zelf ook voordeel van heeft. Ik was al bekend met deze praktijk. Om die reden is in de toelichting op

¹ Dagblad van het Noorden, 18 mei 2010.

het voorontwerp voor een wettelijke regeling van het auteurscontractenrecht² de verplichte inbreng bij een aan de exploitant gelieerde muziekuitgever genoemd als voorbeeld van een evident onredelijke contractsbepaling die door de maker kan worden vernietigd. Op dit moment wordt over dit voorontwerp nog geconsulteerd.

Ten aanzien van langlopende netstylingmuziek, tunes en zenderjingles hanteren de NPO en Crossmex een aanvullende inkomstendelingsregeling. Die regeling houdt in dat als het auteursdeel van de BUMA-inkomsten boven een bepaalde grens komt, de auteur een percentage van zijn BUMA-inkomsten moet terugbetalen aan de omroep (zgn. kick-back). De NPO hanteert deze regeling, omdat er in het bijzonder bij in opdracht vervaardigde tunes en jingles, die zeer veelvuldig worden uitgezonden, vaak een onevenredigheid bestaat tussen de honorering (BUMA-gelden) en de door de componist te leveren prestatie.

Hoewel de NPO wettelijk verplicht is toe te zien op een doelmatige besteding van de omroepmiddelen vind ik het gebruik van dergelijke «kickback»-contracten een weinig gelukkige ontwikkeling, omdat hiermee het wettelijke systeem van collectief beheer van muziekrechten via contracten wordt omzeild. Een belangrijke verdienste van het systeem van collectief beheer is dat het makers een sterkere positie geeft in de onderhandelingen over auteursrechtvergoedingen. Hieraan wordt afbreuk gedaan als dat systeem van BUMA-inkomsten via individuele contractuele regelingen deels opzij wordt gezet. De publieke omroep is met BUMA een jaarlijkse lumpsumvergoeding overeengekomen voor het gebruik van muziekwerken en is bekend met de verdelingsystematiek die binnen BUMA wordt gehanteerd.

Vraag 3

Is het de NPO toegestaan om op commerciële wijze een eigen muziekuitgeverij te voeren? Zo ja, waarom? Heeft dit geen marktverstoring effect?

Antwoord 3

Er zijn meerdere zelfstandige muziekuitgeverijen, waaronder Crossmex, die samenwerken met de NPO en andere omroepinstellingen. De NPO voert geen eigen muziekuitgeverij.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de NPO haar monopoliepositie als belastinggefinancierde organisatie misbruikt door van muzikanten en tekstschrijvers als voorwaarde voor een contract te eisen dat zij hun werk, waaronder soms zelfs het oude werk, bij muziekuitgeverij Crossmex onderbrengen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Op het verplicht onderbrengen van composities bij een muziekuitgeverij ben ik al ingegaan in het antwoord op vraag 2. Dat auteurs verplicht zouden zijn om ook ouder werk onder te brengen bij een muziekuitgeverij, is mij niet gebleken en wordt door Crossmex en de NPO weersproken. Of er sprake is van misbruik van een machtspositie is niet ter beoordeling van mij, maar van de Nederlandse Mededingingsautoriteit.

Vraag 5

Bent u bereid zo spoedig mogelijk in overleg met de NPO te treden en zo nodig sancties op te leggen als de NPO blijft doorgaan met gedwongen contractering van muzikanten en tekstschrijvers bij Crossmex? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Door de NPO en de overige publieke omroepen worden geen bepalingen uit de Mediawet overtreden. Voor het opleggen van sancties bestaat dus geen rechtsgrond. Het heeft mijn voorkeur dat deze problematiek wordt behandeld in het kader van het aangekondigde wetsvoorstel auteurscontractenrecht.

² www.internetconsultatie.nl/auteurscontractenrecht